

Nr 88.

Av herr **Persson, Karl**, om åtgärder för åstadkommande av kontroll över självdeklarationspliktens riktiga fullgörande.

Under årens lopp ha olika åtgärder vidtagits för att göra inkomstuppgifterna till taxeringsnämnderna mera fullständiga. Här behöva endast som exempel nämnas uppgifter från arbetsgivare angående de anställdas löneinkomster och skyldighet för mejerier, slakterier och andra uppköpare av lantbruksprodukter att vid anfordran uppgiva leverantörernas försäljningssumma.

För en kategori inkomsttagare saknas emellertid ännu så gott som fullständigt möjlighet för taxeringsnämnderna att kontrollera uppgifterna. Detta gäller sådana personer som direkt betjäna allmänheten, t. ex. läkare, tandläkare, veterinärer, sjukgymnaster, vissa advokater m. fl. samt med dessa likställda. Visserligen föra väl dessa personer journaler över sin verksamhet, men någon skyldighet att uppvisa dessa för taxeringsnämnderna finnes ej.

Olika sätt att kontrollera deras uppgifter kunna tänkas. De kunna t. ex. åläggas bokföringsskyldighet. Ett annat sätt vore att ålägga dem skyldighet att på fastställd blankett kvittera sina ersättningar. Blanketter härför kunde först få kvitteras ut från taxeringsmyndigheten och varje kvitto medelst karbonpapper eller dylikt utskrivs i två exemplar, varav det ena exemplaret skulle i så fall sitta kvar i blocket, och dessa block kunde sedan uppvisas för taxeringsnämnderna, ifall taxeringsmyndigheterna ansåge sig behöva rekvidrera desamma. Ett annat tänkbart sätt är att ålägga dessa yrkesutövare att hålla kassaapparater och lämna kvitto medelst denna och sedan vid anfordran uppvisa den i apparaten kvarsittande kontrollremsan för taxeringsnämnden.

Med sådana åtgärder skulle vinnas dels att så stor del av inkomsterna som möjligt från de berörda yrkesgrupperna bleve redovisad och dels att de av dessa personer, som redan nu deklarerar hela sin inkomst, bleve befriade från att i allmänhetens och skattemyndighetens ögon bli misstrodda för lägre deklaration än den verkliga.

Frågan har tidigare varit föremål för riksdagens behandling. Sålunda har efter motioner i ämnet riksdagen den 27 juni 1943 beslutat skrivelse (434/1943) till Kungl. Maj:t om utredning angående åtgärder för åstadkommande av kontroll över självdeklarationspliktens riktiga fullgörande. Efter viss utredning är emellertid ärendets fortsatta behandling beroende på Kungl. Maj:ts prövning.

Bevillningsutskottet anför i sitt den 10 juni 1943 och senare av riksdagen godkända betänkande bl. a. följande.

»En förbättrad taxeringskontroll beträffande de fria yrkenas utövare lär icke kunna genomföras utan att ökade förpliktelser i ett eller annat avseende

åläggas dessa yrkesutövare. Införande av bokföringsplikt kan givetvis ifrågasättas åtminstone vad angår vissa yrkesgrupper. Även utan bokföringsplikt torde emellertid en förbättring i kontrollavseende kunna vinnas. Utskottet får härvid erinra om de bestämmelser som i detta hänseende genomförts i Finland. Enligt statsrådets beslut angående särskilda åtgärder, vilka avse en effektivare inkomst- och förmögenhetsbeskattning (utfärdad den 19 juni 1942) har sålunda föreskrivits att näringsutövare — bl. a. inom de fria yrkena — skola vara skyldiga att för såväl inkomster som utgifter hava verifikat samt att läkare, tandläkare och veternärer skola vid mottagandet av honorar utfärda kvitton enligt fastställt formulär, varav en del — försedd med anteckningar om beloppet, dagen för erlagt och eventuellt namnet å den som erlagt honoraret — skall stanna hos mottagaren av honoraret.»

Med hänvisning till ovanstående får jag hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära att ovannämnda utredning angående åtgärder för åstadkommande av kontroll över självdeklarationspliktens riktiga fullgörande åter upptages och slutföres, samt

att Kungl. Maj:t därefter för riksdagen måtte framlägga de förslag som i anledning av utredningen kunna befinnas lämpliga.

Stockholm den 22 januari 1947.

Karl Persson.